

“Поглед кроз историју“

Рупа од шрапнела на рукопису
Виолина и летимични преглед
виолиниста до 19. века
Владимира Ђорђевића (детал)

Овом изложбом представљамо само део једне веће, тематски обједињене целине штампаних и рукописних публикација, које се чувају у Библиотеци Факултета музичке уметности. Њима је заједничко да сведоче о једној „паралаелној“ историји Великог рата, која открива прегнућа духа у „времену смрти“, употпуњује и боји живљим бојама историју исказану датумима, догађајима и бројкама. Ту тематску целину не карактеришемо као збирку, јер је чине публикације које припадају различитим деловима фонда Библиотеке ФМУ: личним библиотекама Драгутина Покорног, Владимира Ђорђевића, Милоја Милојевића, Збирци старе и ретке књиге. Она ће у пуном обиму бити представљена на виртуелној изложби Библиотеке на сајту Факултета музичке уметности.

Изложбу припремиле Радмила Милинковић, Звездана Спојкановић и Олга Опашевић

Ноте које су ратовале

Прилози за историју Великог рата у Библиотеци Факултета музичке уметности

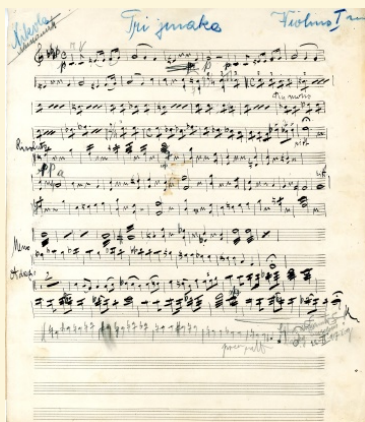
— изложба уз концерт —

1. новембар 2018. године
Дом војске

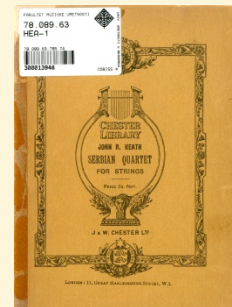
Драгутин Покорни (1867–1956) био је у току Првог светског рата диригент Музике коњичке дивизије са којом је прошао Албанску голготу и са српском војском пребачен у Бизерту. *Марш* за војни оркестар компоновао је октобра 1915. године у Нишу, тадашњој престоници Србије, где је са Музиком коњичке дивизије одржавао концерте.

Божидар Терзић био је српски генерал и министар војни за време Првог светског рата. *Марш Генерал Терзић* овом војковођи у част компоновао је диригент Словено-српке музике Индрих Винш а сама партитура штампана је на Крфу 1917. године у Карпографској радионици Топографског одељења Врховне команде.

Музика коњичке дивизије изводила је и Мокрањчеву песму *Три јунака*. По деоницама првих виолина које су сачуване, закључујемо да је ова песма аранжирана за глас уз пратњу оркестра, вероватно само гудача. На основу бележака на листовима деоница сазнајемо да су пратњу песме изводили Никола Николић, [Димитрије] Големовић, Станко Јовановић и Ненад Грачанин у Бизерти, октобра 1917. године.

Џон Хит (John R. Heath, 1887–1950) је компоновао *Српски квартет (Serbian Quartet)* инспирисан мотивима и ритмовима српских народних песама које је чуо у Солуну, где је као лекар у Краљевском војном медицинском корпусу (Royal army medical corps) био на служби поком Великог рата. *Квартет* је објављен 1919. године у Лондону, а примерак партитуре чува се на Факултету музичке уметности као део личне библиотеке Милоја Милојевића (1884–1946).

Хит и Милојевић су се можда упознали у Солуну, где је српски композитор био стациониран при Врховној команди поком 1916–17. године. У Солуну је Милојевић компоновао *Српску рапсодију*, у којој обрађује популарне народне игре и песме. Рукопис *Рапсодије* (Serbian rhapsody) из 1916. године сам композитор је украсио вињетом у бојама српске пробожке (репродукција на насловној страни овог каталога). Године 1917, у Лондону, једном од центара српске пропаганде, објавио је још један циклус инспирисан српским фолклором - *Српске минијатуре (Miniatures Serbes) оп. 2*.

Као једна од најупечатљивијих активности на ширењу истине о борби Србије у Великом рату и прикупљању материјалне помоћи за борце, била је прослава Видовдана у Енглеској 1916. године. Поводом „Дана Косова“ (Kosovo Day), како су га назвали у Енглеској, штампане су и продаване у хуманитарне сврхе и ноте српске химне са текстом на енглеском језику.

